2005

Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք
Statistical Yearbook of Armenia
Статистический ежегодник Армении

հայերեն, անգլերեն, ռուսերեն լեզուներով
Armenian, English, Russian
на армянском, английском и русском языках

Տեղեկատվության բազմազանմամբ և տեղեկատվական հոսքերի ինտենսիվացմամբ բնութագրվող արդի աշխարհում էապես կարևորվում է «վիճակագրական եռանկյունու անկյունները զբաղեցնող», տարաբնեռ հակումներ ունեցող, պաշտոնական վիճակագրության երեք մասնակիցների՝ ռեսպոնդենտների, սպառողների և հարկատուների հնարավորին «մեկտեղումը», հատկապես՝ ազգային և միջազգային չափանիշներով պերցեպցիայի (կոմունիկացիոն ունակությունների համահարթեցման) պահանջների տեսանկյունով:

ՀՀ ԱՎԾ-ն շնորհակալություն է հայտնում բոլոր ռեսպոնդենտներին (տեղեկատվություն տրամադրողներին), որոնց կողմից տրամադրված տեղեկատվության վրա է խարսխված սույն վիճակագրական հրապարակումը և ողջունում նրանց ու հարկատուների, որպես վիճակագրական տեղեկատվության սպառողների, արձագանքերն ու առաջարկները վերոհիշյալ նկատառումներով վիճակագրական հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար: Հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար առաջարկությունները և մեկնաբանությունները, խնդրում ենք ներկայացնել ՀՀ ԱՎԾ Աշխատակազմի վիճակագրական տեղեկատվության տարածման, մարկետինգի և հասարակայնության հետ կապերի բաժին:

In present day world which is characterized by the information variety and intensity of informational flows, the possible "combination" of three participants of official statistics such as respondents, users and taxpayers, "occupying the angels of statistical triangle" having different dispositions, is of great importance, especially from viewpoint of perception requirements "communication skills leveling" by national and international levels.

The National Statistical Service of RA (NSS RA) would like to thank all the respondents who have supplied information for this statistical publication and, from the above mentioned considerations, welcomes any comments and suggestions from the respondents and taxpayers, as statistical users, for the future developments of statistical publication.

You are kindly asked to provide your comments and suggestions to the Statistical Information Dissemination, Marketing and Public Relation Division of NSS RA concerning the future development of the publications.

В современном мире, характеризующемся разнообразием информации и интесификацией информационных потоков, с точки зрения требований перцепции (выравнивания коммуникационных свойств) на национальном и международном уровнях, особое значение придается возможному "приведению в один фокус" "находящихся в разных углах статистического треугольника" трех участников официальной статистики - респондентов, пользователей и налогоплательщиков, имеющих разнополярные склонности.

Национальная статистическая служба Республики Армения (НСС РА) благодарит всех респондентов за предоставленную ими информацию, которая легла в основу данной публикации, и, исходя из вышеизложенных соображений, приветствует любые отзывы и предложения с целью дальнейшего усовершенствования статистических публикаций.

Просьба, предложения и комментарии направлять в отдел распространения статистической информации, маркетинга и связей с общественностью НСС РА.

Internet: http://www.armstat.am
E-mail: armstat@sci.am

© ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայություն, 2005
© *National Statistical Service of RA,2005*
© *Национальная статистическая служба РА,* 2005

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք, 2005» ժողովածուն ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության առավել ամբողջական վիճակագրական հրապարակումն է, որն արտացոլում է երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը:

Ժողովածուի մեջ ներկայացված են վիճակագրական տվյալներ Հայաստանի Հանրապետության 2000-2004թթ. սոցիալ-տնտեսական վիճակի վերաբերյալ: Ներառված են հայաստանյան ողջ տնտեսության, դրա կարևորագույն ճյուղերի և հատվածների վիճակը բնութագրող 358 աղյուսակներ: Որոշ ցուցանիշներ ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության մարզերի կտրվածքով: Ներկայացված են նաև տեղեկություններ միջազգային համեմատությունների վերաբերյալ: Ժողովածուի յուրաքանչյուր բաժնի վերջում ներառված են որոշ տնտեսական ցուցանիշների գծապատկերներ: Որոշ բաժիններ համալրվել են նոր աղյուսակային նյութերով և գծապատկերներով:

Տարեգրքում զգալի տեղ է հատկացված հանրապետության մարզերի տնտեսության առանձին ճյուղերը բնութագրող ցուցանիշներին՝ ներկայացված քարտեզային պատկերավորմամբ:

Տվյալները հաշվարկված են վիճակագրության արդի մեթոդաբանության սկզբունքներին համապատասխան, ինչը հնարավորություն է ընձեռել դրանք համադրել միջազգային ցուցանիշների հետ:

Տարեգիրքը նախատեսված է ընթերցողների լայն շրջանի համար՝ կառավարման բարձրագույն անձնակազմ, կառավարման մարմինների և կազմակերպությունների ֆինանսա-տնտեսական ծառայություններ, գիտական, ձեռնարկատիրական և բանկային շրջանակներ, պրոֆեսորա-դասախոսական անձնակազմ, հասարակական և միջազգային կազմակերպություններ, զանգվածային լրատվամիջոցներ, տնտեսագիտական ԲՈւՀ-երի ասպիրանտներ և ուսանողներ, այլ շահագրգիռ սպառողներ, որոնք կարիք ունեն Հայաստանի տնտեսության մասին մանրամասն վիճակագրական տեղեկատվության:

Նախկինում հրապարակված որոշ ցուցանիշներ սույն ժողովածուի մեջ ճշգրտված են, 2004 թվականի համար՝ մի շարք դեպքերում, նախնական:

FOREWORD

The "Statistical Yearbook of Armenia, 2005" *is the most complete statistical publication of the National Statistical Service of RA, reflecting socio-economic situation of the country.*

The yearbook covers statistical data on the social and economic situation of Armenia for2000-2004. It includes 358 tables characterizing the development of the Armenia's economy in a whole also of the most important branches and sectors. Some indicators are given by marzes of the Republic of Armenia. The yearbook includes a new section on international comparisons. Each section of the handbook at its end *includes diagrams on some economic indicators.*

Some sections were complemented with new tables and diagrams.

In the yearbook a significant place is given to the indicators characterizing the separate branches of the economy of marzes of the republic, that is represented in the form of maps.

The data are calculated in accordance with the principles of modern methodology, which allows to compare them with international indicators.

This yearbook is intended for the wide circle of readers: highest government personell, employees of the government bodies and financial-economic services of organizations, scientific, entreprenual and banking areas, professorial and teaching staff, public and international organizations, mass media, post-graduates and students of economic institutions of higher education, and other interested users who need detailed statistical information on economy of Armenia.

In this yearbook some indicators published in the past were adjusted; the indicators for 2004, in some cases, are preliminary.

ПРЕДИСЛОВИЕ

"Статистический ежегодник Армении, 2005" *является наиболее полным статистическим изданием Национальной статистической службы Республики Армения, отражающим социально-экономическое положение страны.*

В сборнике представлены статистичекие данные о социально-экономическом положении Армении за 2000-2004гг. Включено 358 таблиц, характеризующих развитие армянской экономики в целом, а также ее важнейших отраслей и секторов. Некоторые показатели приведены в разрезе регионов Республики Армения. Представлена также информация по международным сравнениям. В конце каждого раздела сборника приведены графические изображения некоторых экономических показателей. Некоторые разделы дополнены новыми табличными материалами и графиками.

Значительное место в ежегоднике отведено показателям, которые характеризуют положение отдельных отраслей экономики марзов республики в виде картографических *изображений.*

Приведенные в ежегоднике данные рассчитаны в соответствии с принципами современной статистической методологии, что позволяет сопоставить их с международными показателями.

Ежегодник предусмотрен для широкого круга читателей: высший управленческий персонал, работники органов управления и финансово-экономических служб организаций, научных, предпринимательских и банковских кругов, профессорско-преподавательского состава, общественных и международных организаций, средств массовой информации, аспиранты и студенты экономических вузов, другие заинтересованные пользователи, которые нуждаются в подробной статистической информации об экономике Армении.

Данные по отдельным показателям уточнены по сравнению с опубликованными ранее, за 2004 год в ряде случаев являются предварительными.

Ս. Մնացականյան
ՀՀ Ազգային վիճակագրական
ծառայության Նախագահ

S. Mnatsakanyan
President of the National
Statistical Service of RA

С. Мнацаканян
Президент Национальной
Статистической Службы РА

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒԻ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ
RESPONSIBLE FOR SECTIONS OF THE DATA BOOK
ОТВЕТСТВЕННЫЕ ЗА РАЗДЕЛЫ СБОРНИКА

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ *POPULATION*	Կ.Կույումջյան *K.Kuyumjyan*	*52-33-56*	*НАСЕЛЕНИЕ*	*К.Куюмджян*
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ *EMPLOYMENT*	Լ.Քալանթարյան *L.Kalantaryan*	*58-78-29*	*ЗАНЯТОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ*	*Л.Калантарян*
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԴԱԿ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ	Մ.Թամազյան *M.Tamazyan*	*52-39-96*	*УРОВЕНЬ ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ* *И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА*	*М.Тамазян*
LIVING STANDARDS OF POPULATION *AND SOCIAL SPHERE*	Լ.Քալանթարյան *L.Kalantaryan*	*58-78-29*		*Л.Калантарян*
	Հ.Տիտիզյան *H.Titizyan*	*52-39-04*		*А.Титизян*
	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*		*Н.Багдасарян*
	Դ.Մարտիրոսովա *D.Martirosova*	*52-43-26*		*Д.Мартиросова*
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹ *EDUCATION AND CULTURE*	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*	*ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛЬТУРА*	*Н.Багдасарян*
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՄՈՒԾՈՒ- ԹՅՈՒՆ (ԻՆՈՎԱՑԻԱ) *SCIENCE AND INNOVATIONS*	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*	*НАУКА И ИННОВАЦИИ*	*Н.Багдасарян*
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ *PUBLIC HEALTH*	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*	*ЗДРАВООХРАНЕНИЕ*	*Н.Багдасарян*
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ *HOUSING CONDITIONS OF POPULA-* *TION*	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*	*ЖИЛИЩНЫЕ УСЛОВИЯ НАСЕ-* *ЛЕНИЯ*	*Н.Багдасарян*
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ *LAW STATISTICS*	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*	*ПРАВОВАЯ СТАТИСТИКА*	*Н.Багдасарян*
ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ *NATURAL RESOURCES AND* *ENVIRONMENT*	Ն.Բաղդասարյան *N.Baghdasaryan*	*52-45-14*	*ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУ-* *ЖАЮЩАЯ СРЕДА*	*Н.Багдасарян*
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ *SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS*	Մ.Թամազյան *M.Tamazyan*	*52-39-96*	*СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ* *СЧЕТОВ*	*М.Тамазян*
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ *INDUSTRY*	Ա.Անանյան *A.Ananyan*	*52-39-19*	*ПРОМЫШЛЕННОСТЬ*	*А.Ананян*
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ *AGRICULTURE*	Ա.Ավագյան *A.Avagyan*	*52-44-49*	*СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО*	*А.Авакян*
ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒ- ԹՅՈՒՆ *CONSTRUCTION ACTIVITY*	Լ.Պետրոսյան *L.Petrosyan*	*52-43-89*	*СТРОИТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬ-* *НОСТЬ*	*Л.Петросян*
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ ԵՎ ԿԱՊ *TRANSPORT AND COMMUNICATION*	Գ.Թորոսյան *G.Torosyan*	*52-11-39* 52-39-19	*ТРАНСПОРТ И СВЯЗЬ*	*Г.Торосян*
ՍՊԱՌՈՂԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱ *CONSUMER MARKET*	Հ.Հակոբյան *H.Hakobyan*	*52-11-39*	*ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ РЫНОК*	*Г.Акопян*
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ *FINANCES*	Հ.Տիտիզյան *H.Titizyan*	*52-39-04*	*ФИНАНСЫ*	*А.Титизян*
ԳՆԵՐ ԵՎ ՍԱԿԱԳՆԵՐ *PRICES AND TARIFFS*	Գ.Մարտիրոսյան *G.Martirossyan*	*56-45-66*	*ЦЕНЫ И ТАРИФЫ*	*Г.Мартиросян*
ԱՐՏԱՔԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒ- ՆԵՈՒԹՅՈՒՆ *EXTERNAL ECONOMIC ACTIVITY*	Ա.Պետրոսյան *A.Petrosyan*	*52-33-56*	*ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ* *ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ*	*А.Петросян*
	Հ.Տիտիզյան *H.Titizyan*	*52-39-04*		*А.Титизян*
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԵՄԱՏՈՒԹ- ՅՈՒՆՆԵՐ *INTERNATIONAL COMPARISONS*	Ն.Մուշեղյան *N.Musheghyan*	*52-33-56*	*МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ*	*Н.Мушегян*

Համառոտագրություն		Abbrevations		Сокращения	
մ	մետր	*m*	*metre*	*м*	*метр*
մ²	քառակուսի մետր	*m²*	*square metre*	*м²*	*квадратный метр*
մ³	խորանարդ մետր	*m³*	*cubic metre*	*м³*	*кубический метр*
կմ	կիլոմետր	*km*	*kilometre*	*км*	*километр*
կմ²	քառակուսի կիլոմետր	*km²*	*square kilometre*	*км²*	*квадратный километр*
գր	գրամ	*g*	*gram*	*г*	*грамм*
կգ	կիլոգրամ	*kg*	*kilogram*	*кг*	*килограмм*
ց	ցենտներ	*centner*	*centner*	*ц*	*центнер*
տ	տոննա	*t*	*tonne*	*т*	*тонн*
հատ	հատ	*pcs.*	*piece, units*	*шт*	*штук*
դալ	դեկալիտր	*dal*	*decalitre*	*дал*	*декалитр*
հա	հեկտար	*ha*	*hectare*	*га*	*гектар*
մլն.	միլիոն	*mln.*	*million*	*млн.*	*миллион*
մլրդ.	միլիարդ	*bln.*	*billion*	*млрд.*	*миллиард*
կՎտ	կիլովատտ	*kW*	*kilowatt*	*кВт*	*киловатт*
կՎտ/ժ	կիլովատտ/ժամ	*kWh*	*kilowatt-hour*	*кВт.ч.*	*киловатт-час*
տոննա-կմ	տոննա-կիլոմետր	*tonns-km*	*tonne-kilometre*	*тонна-км*	*тонна-километр*
կկալ	կիլոկալորիա	*kcal*	*kilocalorie*	*ккал*	*килокалория*
Գ-կալ	գիգակալորիա	*Gcal*	*gigacalorie*	*Гкал*	*гигакалория*
%	տոկոս	%	*percentage*	%	*процент*

Պայմանական նշաններ		Conventional symbols		Условные обозначения	
«-»	- երևույթը բացակայում է	«-» -	*not applicable*	«-» -	*явление отсутствует*
«...»	- վիճակագրական տվյալներ չկան	«...» -	*statistical data not available*	«...» -	*нет статистических данных*
«0.0»	- ցուցանիշը փոքր է չափման միավորից	«0.0»	*-the indicator is less than unit of measurment*	«0.0» -	*значение показателя меньше единицы измерения*
«*»	- տվյալները ճշգրտված են	«*» -	*data are adjusted*	«*» -	*данные уточнены*

Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:

The discrepancy between the totals and sum in some cases can be explained by using rounded data.

В отдельных случаях незначительные расхождения между итогом и суммой слагаемых объясняются округлением данных.